

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Tekstilaffald og genbrugstekstil i Danmark, EU og verden

Miljøstyrelsen
2. maj 2024
Konference ved
Brancheforeningen Cirkulær
og ISOBRO

Indholdsfortegnelse

Introduktion

- Miljøstyrelsens rolle og kompetence på tekstilområdet

Tekstilers livscyklus

1) Produktion og forbrug (kort)

- Ecodesign-forordningen

2) Indsamling og behandling

- Det nuværende danske system – tostrømsløsningen

3) Producentansvar på tekstil

- Revision af affaldsrammedirektivet

4) Eksport

- Affaldstransport-forordningen
- Basel-konventionen

Spørgsmål

Introduktion - Miljøstyrelsens rolle på tekstilområdet

- Myndighed på affaldsområdet generelt
- Vejleder kommuner om separat indsamling af tekstilaffald
- Modtager indberetninger om affaldsdata også for tekstilaffald
- Fører tilsyn med transporter af tekstilaffald
- Tekniske bidrag til forhandlinger i EU
- Formidler og implementerer lovgivning

Loop forum 2023, the textile village

Tekstilers livscyklus – 1 produktion og forbrug (kort)

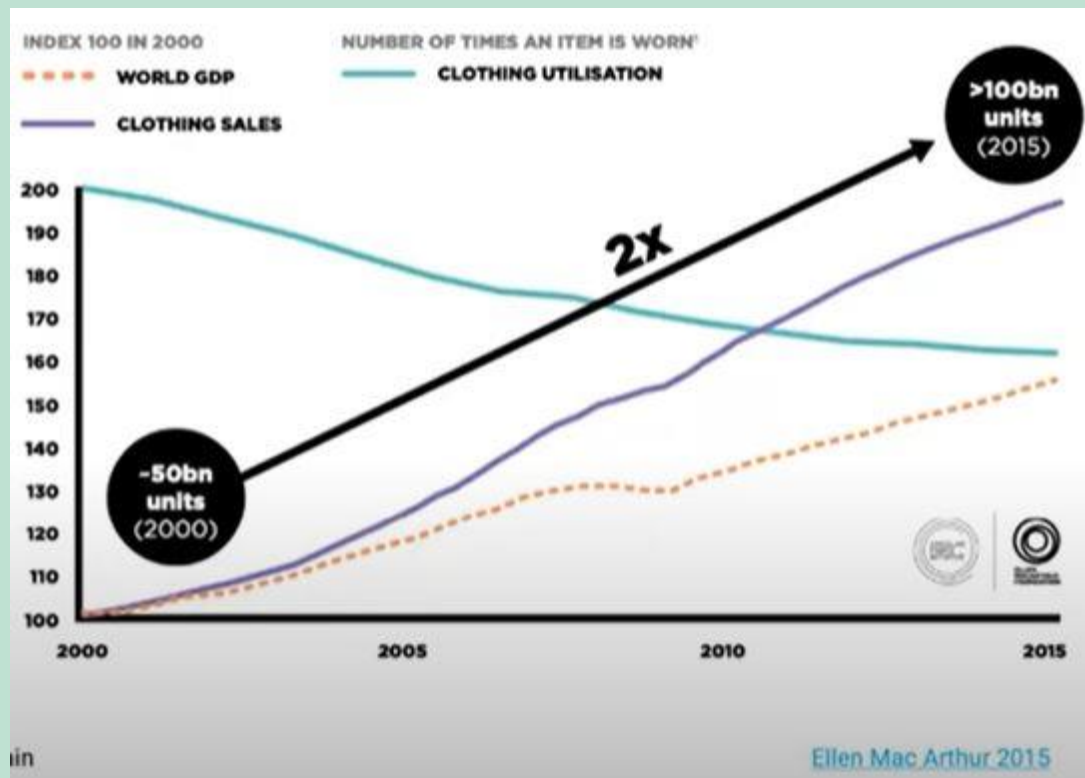
Tekstilsektoren rangerer som nummer tre blandt sektorer der **forringer vandkvalitet** samt **forbruger mest areal** (dataår 2020, EEA). Tekstilsektoren er ansvarlig for 20% af global forurening af rent vand pga. farvestoffer og kemikaliebehandlinger af tekstiler.

Den gennemsnitlige europæer forbruger årligt 9 m³ vand, 400 m² areal og 391 kg råmaterialer i form af tøj og fodtøj (dataår 2020, EEA). Hos forbrugeren fører vask af tøj til **udvaskning af mikroplastik**. Forbruget af tekstiler er stigende og produktionen af fibre lige så. Samtidig er levetiden af et stykke tekstil faldende. Dette fører til en **stigende mængde af tekstilaffald**, hvoraf bare 1% bliver genanvendt.

Tekstilers livscyklus – 1 produktion og forbrug (kort)

Der er behov for en cirkulær omstilling af tekstilsektoren hvor **cirkulært design**, der prioriterer høj kvalitet, lang levetid og design til adskillelse (genbrug og genanvendelse) er i centrum sammen med **cirkulære forretningsmodeller** hvor reparation og gensalg generer omsætning og indtægt.

1) EU strategi for bæredygtige og cirkulære tekstiler

(https://environment.ec.europa.eu/strategy/textiles-strategy_en)

2) ecodesign-forordningen herunder forbud mod destruktion af usolgte produkter

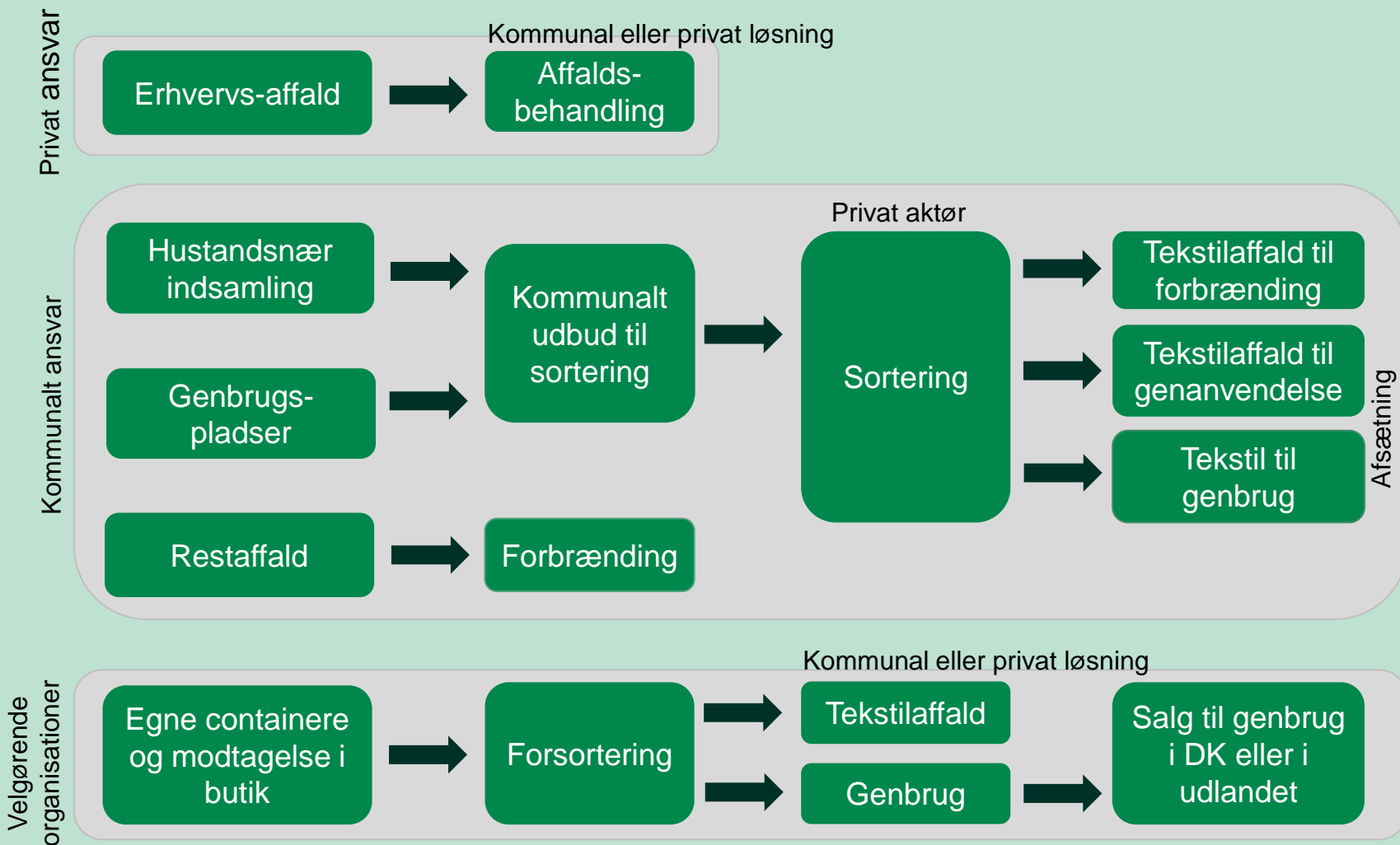
(https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_6257)

Tekstilers livscyklus – 2 indsamling og behandling

Det danske system – tostrømsløsningen

Indsamling af tekstilaffald og genbrugstekstil

Tekstilers livscyklus – 2 indsamling og behandling

Tekstilaffald indsamles separat i Danmark. EU stiller krav om indførelse af dette på tværs af unionen 2025. Kravet er implementeret i DK via Affaldsbekendtgørelsen.

[Vejledningen til affaldsbkg.](#) stk. 3.8 skriver;

”Som tekstilaffald sorteres udtjente tekstiler som fx tøj, håndklæder og gardiner, der er hullet, slidt, plettet eller på anden måde ødelagt. Tekstilaffald inkluderer ikke sko, bæltter og tasker samt genbrugseget tøj og tekstil. Tekstilaffaldet må ikke være vådt eller indeholde uønskede stoffer, der kan give problemer i genanvendelsen, fx kemikalie-, olie- eller malingpletter, madrester og jord.

Tøj og tekstil indsamles i to separate strømme:

- Tøj og tekstil til genbrug indsamles af frivillige, velgørende og private organisationer samt virksomheder
- Tekstilaffald til genanvendelse indsamles i en kommunal indsamlingsordning”

Vejledningen til kommuner og borgere er altså klar – genbrug skal til genbrugsorganisationer, mens tekstilaffald skal sorteres separat som affald. Er det forurenet med fx maling, olier mm. skal det sorteres til restaffald.

Tekstilers livscyklus – 2 indsamling og behandling

I praksis kan kommunerne vælge imellem **fire forskellige måder til at sikre separat indsamling** af tekstilaffald fra husholdninger:

- 1) I separat spand husstands nær (henteordning)
- 2) I lukket pose sammen med pap og papiraffald husstands nær (henteordning)
- 3) Via storskrald (henteordning)
- 4) Via genbrugspladser (bringeordning)

Kommunerne må efter indsamling ikke forestå behandling af affald. Sortering betragtes som en affaldsbehandling. Derfor skal kommunerne udbyde det indsamlede tekstilaffald til sortering.

Dertil har Miljøstyrelsen udarbejdet en ”Skabelon til kravspecifikation ved udbud af tekstilaffald” til vejledning af kommunerne.

Denne vejledning skriver eksplicit at,

”Leverandør skal påtage sig modtagelse, forsortering og finsortering af affaldsfraktionen tekstilaffald og sikre efterfølgende afsætning til genbrug samt genanvendelse og anden materialenyttiggørelse jf. affaldshierarkiet og kravene i denne kravspecifikation.”

Link her: <https://mst.dk/media/hfdhcfpn/skabelon-til-kravspecifikation-ved-udbud-af-tekstilaffald.pdf>

Tekstilers livscyklus – 3 producentansvar på emballage

Revision af affaldsrammedirektivet

Producentdefinition

Inkluderede tekstiler

Fleksibilitet i indsamlingen.

Producenterne skal betale for indsamling og håndtering af tekstil

Indsamlet tekstil klassificeres som affald

Støtte til forskning og udvikling

Miljøgraduerede bidrag

Tekstilers livscyklus – 3 producentansvar på emballage

Velgørende organisationer i EPR modellen

Producenternes indsamlingspunkter

Velgørende organisationers deltagelse i det særskilte indsamlingssystem

Affald genereret og indsamlet af valgørende organisationer

Velgørende organisationers egne særskilte indsamlingssteder

Tekstilers livscyklus – 3 producentansvar på emballage

Tidsplan

Juli 2023: Kommissionens forslag til revision af affaldsrammedirektivet

Marts 2024: EU parlamentets udkast færdigt

Sommer 2024: Forventet færdigt udkast fra Rådet

Trilog forhandlinger

Vedtagelse i EU parlamentet og Rådet

24 måneder efter vedtagelse: National lovgivning på plads

30 måneder efter vedtagelse: Implementering af producentansvaret

Tekstilers livscyklus – 4 eksport

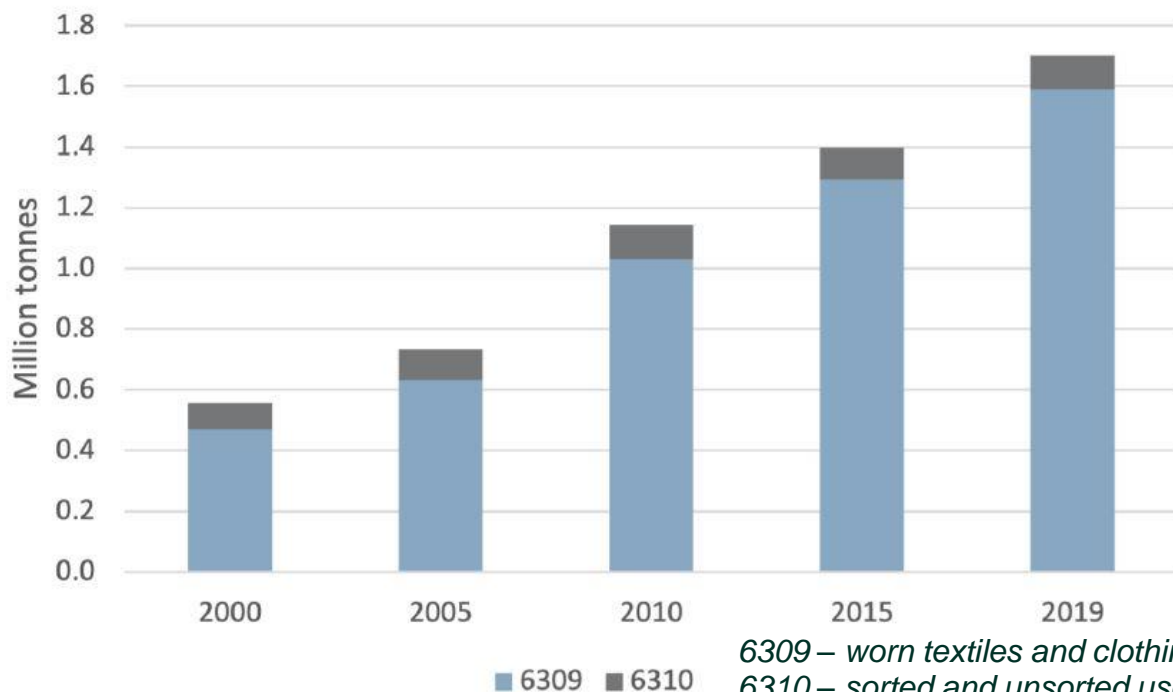
Data for eksport

Meget store mængder tekstil produceres og sælges i Danmark og EU. Mange tekstiler har en kort levetid før det sorteres til genbrug eller som affald. Det Europæiske Miljøagentur (EEA) offentliggjorde i februar 2023 en rapport, der opgjorde eksporten af brugte tekstiler og tekstilaffald fra EU. **Rapporten dokumenterer at mængderne der eksporteres er tredoblet mellem 2000 og 2019.**

Genbrugstekstil der eksporteres som en vare til gensalg kræver ikke anmeldelse, men dokumentation for sortering og indhold ved transporten i tilfælde af en kontrol.

I figuren ses at mens totalmængden er tredoblet er brugen af 6310-koden mere eller mindre konstant.

Figure 2 Total volume of exports of used textiles, EU28, 2000–2019, million tonnes

Source: UN Comtrade (accessed 02 October 2022).

*6309 – worn textiles and clothing;
6310 – sorted and unsorted used
rags and textile scraps.*

Tekstilers livscyklus – 4 eksport

Data for import / eksport (ii)

- *Affaldstekstiler* importeres til genanvendelse og oftest på et lavere niveau i affaldshierarkiet.
- *Brugte tekstiler* importeres til gensalg og er en import af varer og reguleres ikke som affald.

En udfordring som begge importere har til fælles er at mange af importlandene (som ikke geneksporterer som fx NL og UAE) har en meget begrænset kapacitet til at håndtere og behandle tekstilerne, når de bliver til affald.

Ligesom i DK og EU er genbrugstekstilerne billige og lettilgængelige, mængden er meget stor og kvaliteten er svingende. Det kan medføre at der skabes meget affald, som hober sig op i miljøet i modtagerlandet.

Der er behov for en udvikling med...

- klare og ens sorteringskriterier samt end-of-waste (EOW)-kriterier på tværs af EU (og verden)
- ens sorterings- og indberetningskrav (data) for eksporter og importere af *affald*

Tekstilers livscyklus – 4 eksport

Lovgivning

Der er i EU regulering af transporter via **affaldstransportforordningen** som bl.a. fastlægger at eksporter af affald til ikke-OECD lande kun må finde sted til godkendte anlæg (tilsyn), at transport mhp. bortskaffelse ikke er tilladt (medmindre der er tale om grønlistet affald). Tekstiler er grønlistet affald.

For genbrugstekstiler er eksporten ikke reguleret på samme måde fordi der er tale om et produkt/en vare og ikke affald. Det kræver selvfølgelig dokumentation.

En del af EU's formål både med affaldstransport- og affaldsramme-direktivet er rettet mod at forbedre kontrollen med eksporten bl.a. ved at indføre end-of-waste kriterier, sorteringskriterier og –krav, således at problematiske typer og mængder af affald ikke eksporteres forklædt som en vare. I revisionsforslaget til affaldsrammedirektivet skal MS sikre tilsyn med krav til information og bevis for sortering, ved fejl betales tilsyn af den der har arrangeret transporten.

Der er på globalt plan regulering af eksport af affald via **Basel-konventionen**, hvor Danmark sammen med Frankrig og Sverige har offentliggjort et fælles ønske om at understøtte at tekstilaffald tilføjes til Basel-konventionen. Ønsket er at der indføres:

- 1) forbud mod eksport af *farligt* tekstilaffald til ikke-OECD-lande.
- 2) krav om forudgående informeret samtykke i forbindelse med eksporter af tekstilaffald.

Basel-konventionen regulerer allerede plastik og elektronisk affald på lignende måder.

Find joint statement her: <https://mim.dk/nyheder/pressemeddelelser/2024/marts/miljoeministeren-vil-kaempe-for-nye-regler-for-eksport-af-tekstilaffald-globalt>

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Spørgsmål

Miljøstyrelsen
2. maj 2024
Konference ved
Brancheforeningen Cirkulær
og ISOBRO